

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 8

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Câu 1: (2.0 điểm) Đọc khổ thơ sau và trả lời các câu hỏi:

Bỗng nhận ra hương ổi

Phả vào trong gió se

Sương chùng chình qua ngõ

Hình như thu đã về.

(Sang thu, Hữu Thỉnh)

a. (0,5 điểm)

Xác định hoàn cảnh sáng tác bài thơ.

b. (0.5 điểm)

Nêu nội dung chính khổ thơ.

c. (1.0 điểm)

Ý nghĩa văn bản của bài thơ.

Câu 2: (3.0 điểm)

a. Xác định thành phần phụ và gọi tên thành phần đó.

Ông cứ đứng vờ vờ xem tranh ảnh chờ người khác đọc rồi nghe lỏm. Điều này ông khổ tâm hết sức.

(Làng- Kim Lân)

b. Nêu đặc điểm và công dụng thành phần phụ vừa xác định.

Câu 3 (5.0 điểm)

Vẽ đẹp của nhân vật Phương Định trong tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* của Lê Minh Khuê.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Câu 1**

a. Xác định hoàn cảnh sáng tác bài thơ.

Phương pháp: căn cứ bài thơ Sang thu

Cách giải:

- Hoàn cảnh sáng tác: Vào năm 1977, được in lại nhiều lần trong các tập thơ mà gần đây nhất là tập “Từ chiến hào đến thành phố” – 1991.

b. Nêu nội dung chính khổ thơ.

Phương pháp: căn cứ nội dung khổ thơ

Cách giải:

- Nội dung: Những tín hiệu đầu tiên báo thu về

c. Ý nghĩa văn bản của bài thơ.

Phương pháp: căn cứ bài thơ Sang thu

Cách giải:

- Ý nghĩa: bài thơ là những cảm nhận tinh tế của tác giả về khoảnh khắc giao mùa cuối hạ sang thu, đồng thời còn gửi gắm những tâm sự, triết lý về con người, cuộc đời.

Câu 2

a. Xác định thành phần phụ và gọi tên thành phần đó.

Ông cứ đứng vờ vờ xem tranh ảnh chờ người khác đọc rồi nghe lỏm. Điều này ông khổ tâm hết sức.

(Làng- Kim Lân)

b. Nêu đặc điểm và công dụng thành phần phụ vừa xác định.

Phương pháp: căn cứ bài Khởi ngữ

Cách giải:

- Thành phần khởi ngữ: Điều này

- Đặc điểm và công dụng: thành phần này đứng trước chủ ngữ nên lên đề tài được nói đến trong câu.

Câu 3

Vẻ đẹp của nhân vật Phương Định trong tác phẩm *Những ngôi sao xa xôi* của Lê Minh Khuê.

Phương pháp: phân tích

Cách giải:

* ***Yêu cầu về hình thức:***

- Bài viết đảm bảo cấu trúc của một bài văn gồm 3 phần:

+ Mở bài: nêu được vấn đề

+ Thân bài: triển khai được vấn đề

+ Kết bài: khái quát được vấn đề

- Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt

*** Yêu cầu về nội dung:**

Bài viết đảm bảo những nội dung sau đây:

1. Mở bài:

- Giới thiệu truyện ngắn *Những ngôi sao xa xôi*: là tác phẩm đầu tay của Lê Minh Khuê nhà văn nữ chuyên viết về cuộc sống chiến đấu của tuổi trẻ nơi tuyến đường Trường Sơn trong những năm chống Mỹ.

- Giới thiệu nhân vật: Phương Định là một nữ chiến sĩ thanh niên xung phong xinh đẹp, trong sáng, giàu tình cảm và dũng cảm, ngoan cường, là hình tượng tiêu biểu của thế hệ trẻ thời kì kháng chiến chống Mỹ.

2. Thân bài:

- *Hoàn cảnh sống và chiến đấu*

+ Xuất thân là con gái Hà Nội, Phương Định tham gia thanh niên xung phong, ở trên một cao điểm, giữa một vùng trọng điểm trên tuyến đường Trường Sơn.

+ Công việc: phải chạy lên cao điểm giữa ban ngày phơi mình ra giữa vùng trọng điểm đánh phá của máy bay địch, khi có bom nổ thì chạy lên, đo khối lượng đất lấp vào hố bom, đếm bom chưa nổ và nếu cần thì phá bom nổ. Sau đó báo về đơn vị biết để lấp hố bom thông đường...

=> Công việc đặc biệt nguy hiểm, luôn phải mạo hiểm với cái chết, căng thẳng thần kinh.

- *Phân tích vẻ đẹp tâm hồn của Phương Định*

+ Phương Định vẫn hay nhớ về một thời học sinh hồn nhiên, vô tư bên người mẹ thân thương trong một căn buồng nhỏ nằm trên một đường phố yên tĩnh hồi ở Hà Nội còn thanh bình trước chiến tranh. Những kỉ niệm ấy luôn sống lại trong cô giữa chiến trường dữ dội => Nó là niềm khao khát làm dịu mát tâm hồn trong hoàn cảnh căng thẳng, khốc liệt của chiến trường.

+ Là cô gái yêu đời, hồn nhiên, giàu cá tính, hay hát hay cười một mình, hay ngắm mình trong gương. Tự đánh giá mình là một cô gái khá, có hai bím tóc dài, tương đối mềm, một cái cổ cao, kiêu hãnh như đài hoa loa kèn. Mắt dài, màu nâu hay nheo lại như chói nắng và được các anh chiến sĩ nhận xét là “có cái nhìn sao mà xa xăm”.

+ Chị có cái điệu đà của một cô gái Hà Nội nhưng đáng yêu, hồn nhiên và chân thực. Điềm xinh xắn và điệu đà được cánh pháo thủ và lái xe quan tâm, khi đó chị cảm thấy ấm lòng và tự tin hơn.

- *Phân tích vẻ đẹp về phẩm chất của Phương Định:*

+ Phương Định là một cô gái có tinh thần trách nhiệm cao đối với công việc

+ Sau mỗi trận bom, chị cùng đồng đội phải lao ra trọng điếm, đo và ước tính khối lượng đất đá bị bom địch đào xới, đếm những quả bom chưa nổ và dùng những khối thuốc nổ đặt vào cạnh nó để phá => Đó là công việc mạo hiểm với cái chết luôn gần kề tạo áp lực khiến thần kinh vô cùng căng thẳng.

+ Thực hiện công việc đó, Phương Định và đồng đội phải vô cùng bình tĩnh và họ đã thực sự bình tĩnh, ung dung một cách lạ thường.

+ Thậm chí, với họ, công việc ấy đã trở thành bình thường: “Có ở đâu như thế này không: đất bốc khói, không khí bàng hoàng, máy bay đang âm ì xa dần. Thần kinh căng như chão, tim đập bất chấp cả nhịp điệu, chân chạy mà vẫn biết rằng

có nhiều quả bom chưa nổ, nhưng nhất định sẽ nổ... Rồi khi xong việc, quay lại nhìn đoạn đường một lần nữa, thở phào, chạy về hang”..

+ Có những lúc chị nghĩ đến cái chết nhưng chỉ “mờ nhạt”, mục đích hoàn thành nhiệm vụ luôn được chị đặt lên trên.

=> Ấy vậy mà Phương Định vẫn đùa vui trong gian khổ, coi thường thương tích, coi rằng công việc của mình cũng có cái thú vị riêng.

=> Là một cô gái dũng cảm, kiên cường.

- Tình cảm gắn bó với đồng chí, đồng đội:

+ Giống như hai người đồng đội trong tổ trinh sát, Phương Định yêu mến những người đồng đội trong tổ và cả đơn vị của mình.

+ Đặc biệt, cô yêu mến và cảm phục tất cả những người chiến sĩ mà hằng đêm cô gặp trên trọng điểm của những con đường vào mặt trận.

+ Phương Định đã lo lắng, sốt ruột khi đồng đội lên cao điểm chưa về.

+ Chị yêu thương và gắn bó với bạn bè nên có những nhận xét tốt đẹp đầy thiện cảm về Nho, phát hiện ra vẻ đẹp dễ thương” nhẹ, mát như một que kem trắng” của bạn.

+ Chị còn hiểu và đồng cảm sâu sắc với những sở thích và tâm trạng của chị Thao.

- *Nghệ thuật xây dựng nhân vật*

+ Nhân vật được xây dựng qua điểm nhìn, ngôn ngữ, nghệ thuật miêu tả tâm lý và tính cách nhân vật sâu sắc

+ Ngôn ngữ trần thuật phù hợp, ngôn ngữ nhân vật trẻ trung, tự nhiên, giàu nữ tính

+ Thế giới tâm hồn phong phú, trong sáng

- Liên hệ, suy nghĩ về thế hệ trẻ Việt Nam thời kì kháng chiến chống Mĩ cứu nước:

+ Là thế hệ chịu nhiều đau thương, gian khổ, hy sinh

+ Là thế hệ anh hùng sẵn sàng ra đi không tiếc thân mình

+ Thế hệ trẻ trung: trẻ tuổi, giàu nhiệt huyết, yêu cuộc đời

3. Kết bài

- Ngòi bút miêu tả tâm lý nhân vật sinh động, tác giả đã làm hiện lên cô nữ thanh niên xung phong vô cùng đáng yêu, trẻ trung và đầy nhiệt huyết, hào hùng.

- Qua nhân vật Phương Định chúng ta còn cảm nhận được hình ảnh, tâm hồn thế hệ trẻ Việt Nam trong những năm kháng chiến chống Mĩ hào hùng gian khó. Họ là những con người Việt Nam anh hùng, là những ngôi sao xa xôi mãi lung linh, tỏa sáng.

Loigiaihay.com